

Risteyks

Kouvolan ev.lut. seurakuntien lehti

4/2026

Nuorten vaikuttajaryhmän
Emilia Kuitunen ja Markus Suutari:

Mukaan kaivataan aktiivisia nuoria

s. 3

Palveleva
puhelin kuuntelee
ja auttaa s. 2

Ruoka
yhdistää
ihmiset s. 4

Tutustu syksyn
tapahtumiin
s. 6-7

Yhdessä kohti syksyä

KELTAISET lehdet puissa ja hämärtyvät illat, tuulinen sää ja sateet – syksyn merkit ovat täällä taas. Ja tuntuu, että tänä vuonna vieläpä etukenossa, ennen aikaansa. Aina se yllättää ja tuntuu haikealta, kun kesä tahtuu loppuaan kohti. Samalla täytyy kuitenkin myöntää, että syyskauden alkaminen kutkuttaa. Mitähän kaikkea kivaa tapahtumaa on seurakunnassakin luvassa? Ja todella onkin, kun tutkailee tämän lehden poimintoja seurakuntien tapahtumista. Toimintaa on eri ikäryhmille vauvasta vaariin, omia tilaisuuksia niin naisille kuin miehillekin sekä erityylisten meininkiä aina gospel-tanssista jumalanpalveluksiin.

SEURAKUNTA tarjoaa sekä sielun että ruumiin ravintoa. Diakonian lounaat ja muut kaikille avoimet ruokailuhetket ovat monille tärkeitä arjen valopilkkuja. Jutussamme kerrotaan Ystävän kammarin keittolounaasta ja hävikkiruuan jakelusta. Diakonian apu tulee tarpeeseen ja samalla ihmiset tulevat kohdatuiksi. Diakoni Raisa Hautalan sanoin, parasta diakonian lounaalla on se, että ihmiset saavat seuraa ja ystävystyvät. Ruuan jakelu on antoisa palvelutehtävä myös seurakunnan vapaaehtoistyötä tekeville. Listaust seurakuntien ruokailuista ja ruuan jakelusta löytyy tapahtuma-aukeamalta.

SEURAKUNTAVAALIT lähestyvät. Jos mielii uuden, 1.1.2027 aloitettavan Kouvolan seurakunnan luottamushenkilöksi, niin nyt on aika asettua ehdolle vaaleissa! Aikaa on 15. syyskuuta saakka. Lisätietoja ehdolle asettumisesta ja valitsijayhdistyksistä löytyy verkkosivulta kouvolanseurakunnat.fi/seurakuntavaalit.

Ulla-Maija Hiltunen
päätoimittaja,
vs. viestintäpäällikkö

Sitaatti

"Jos joku, jonka toimeentulo on turvattu, näkee veljensä kärsivän puutetta mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä hänessä?"

1. Joh 3:17

Adobe Stock

Kouvolan seurakuntayhtymän Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja Heidi Kääriäinen toivoo, että syyskuun lopussa alkavalle kurssille saadaan tarpeeksi osallistujia.

Palveleva puhelin kuuntelee ja auttaa

• TEKSTI TIINA MYÖHÄNEN • KUVA ULLA-MAIJA HILTUNEN

Kouvolassa etsitään uusia päivystäjiä Palvelevaan puhelimeen. Soittajia huolestuttavat turvallisuuteen, terveyteen ja talouteen liittyvät asiat.

VIIME VUONNA valtakunnalliseen Palvelevaan puhelimeen soitettiin yli 98 000 kertaa, joista reiluun 30 000 puheluun pystyttiin vastaamaan. Vuoden aikana puheluita käytiin 503 vuorokauden edestä.

Kouvolan seurakuntayhtymän Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja **Heidi Kääriäinen** kertoo, että soittajien kanssa keskustellaan esimerkiksi ihmissuhteiden kiemuroista, yksinäisyydestä, erilaisista elämäntilanteista ja terveydentilaan liittyvistä asioista.

Myös sotaan ja turvallisuusuhkiin liittyvät asiat, kuten droonit ovat herättäneet soittajissa huolta. Sote-palveluiden tilanteesta käydään myös keskusteluja, kun avuntarve ei täyty ja asiat jäävät roikkumaan. Palvelevassa puhelimessa on kuultu paljon huolta myös hallituksen säästötoimenpiteistä, jotka yhdistettynä yleiseen hintojen nousuun lisäävät taloudellista turvattomuutta ja ahdinkoa.

– Päivystäjät kuulevat usein myös kiitosta palvelun olemassaolosta. Kuuntelijaa ja ymmärtä-

vää ihmistä tarvitaan. Emme voi muuttaa kaikkea, sillä suuri osa asioista on yksilön vaikutuspiirin ulottumattomissa, mutta aina voi tehdä jotain. Rinnalla kulkeva lähimmäinen on merkittävä asia ihan jokaiselle, mutta erityisesti huolissa elävälle, Kääriäinen muistuttaa.

VAPAAEHTOINEN päivystäjä tekee noin kerran kuukaudessa kolmetuntisen päivystysvuoron. Kaikki päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia ja heidät on koulutettu tehtävänsä. Uusia päivystäjiä kaivataan kuitenkin lisää. Seuraava maksuton kurssi alkaa Kouvolan keskustassa torstaina 24.9. klo 17. Kurssikertoja on kaikkiaan kahdeksan.

” Kuuntelijaa ja ymmärtävää ihmistä tarvitaan.

– Kurssilla opetellaan auttavan keskustelun taitoja. Vapaaehtoisen tehtävä on pääasiassa kuunnella, mutta tärkeää on myös osata kuljettaa keskustelua eteenpäin ja luoda toivoa tilanteeseen. Usein on tärkeää auttaa soittajaa löytämään voimavaroja tilanteensa helpottamiseksi. Palvelevassa puhelimessa on tilaa myös soittajan hengellisille kysymyksille ja esimerkiksi esirukouksipyyntöille, Kääriäinen kertoo.

Hänen mukaansa vapaaehtoisena päivystäjänä toimiminen sopii tavallisille ihmisille, joilla on aikaa osallistua toimintaan. Iltaavirukuna olosta on myös hyötyä, sillä päi-

vystysvuorot ovat klo 18-24 välillä. Päivystäjän tehtävä on itsenäinen, ja päivystäjä voi joko seurakunnan tiloissa tai kotona. Tukea tehtävän hoitamiseen saa toiminnanohjaajalta ja muilta päivystäjiltä. Lisäksi päivystäjillä on työnohjausta ja yhteisiä tilaisuuksia muutaman kerran vuodessa.

– Oman elämän asiat on hyvä olla riittävissä tasapainossa, jotta jaksaa asettua kuuntelijan rooliin. Moni päivystäjä on sanonut, että tämän tehtävän ja kurssin myötä on saanut myös henkilökohtaiseen elämään taitoja ja hyötyä muutoinkin, Kääriäinen vinkkaa.

Palvelevan puhelimen uusien päivystäjien kurssi alkaa to 24.9. Kouvolan keskustassa. Maksuton. Kurssikertoja on kahdeksan. Lisätiedot: heidi.kaarainen@evl.fi, 040 7140 557.

Valtakunnalliseen Kirkon keskusteluapuun kuuluvat Palveleva nettikirje, Palveleva chat ja Palveleva puhelin.

Palveleva puhelin
0400 221 180
joka päivä klo 18-24

Palveleva nettikirje ja
Palveleva chat:
evl.fi/apua-ja-tukea/
kirkon-keskusteluapu

Halu vaikuttaa nuorten yhteiseksi hyväksi

• TEKSTI VESA VAINIO • KUVA ANNA-KAROLIINA PELTO

Vaikuttajaryhmä on oma kanava nuorille ideoida ja kehittää helposti lähestyttävää ja mielekästä toimintaa. Nuoret kaipaavat aitoa ja elämänläheistä tapaa lähestyä asioita.

OMA RIPPILEIRI vuonna 2025 ja toimiminen tänä vuonna isosena olivat 15-vuotiaalle **Emilia Kuituselle** herätys tulla mukaan seurakunnan toimintaan. Kuusankoskella asuva Kuitunen sai mukaansa ystävänsä, ja nyt he käyvät yhdessä nuorten illoissa, kirkossa ja muissa tapahtumissa.

– Olen löytänyt paikkani seurakunnassa. Suhteeni uskoon on muuttunut paljon läheisemmäksi ja merkitykselliseksi. Asiat eivät tapahdu sattumalta, vaan uskosta.

Kaukasuolla päävastuullisena yrittäjänä vanhempiensa kanssa gluteenitonta luomukauraa ja muita tuotteita viljelevä 26-vuotias **Markus Suutari** on seurakuntatyössä jo konkari. Kaikki alkoi, kun hän ei ollut vielä syntynytäkään.

” **Olen löytänyt paikkani seurakunnassa.**

– Vanhempani perustivat aikoinaan omasta aktiivisuudestaan perhepiirin muiden perheiden kanssa. Olen pyörinyt taaperosta asti vanhempieni mukana ja kulkenut pitkän taipaleen seurakunnan toiminnassa.

Rippileiri Suomen Lähetysseurassa, isosena omassa seurakunnassa, yövahtina ja liikuntajuttujen pitäjänä rippileireillä, siskon kanssa pidetty sähkökerho; Suutarin nuoruus oli täynnä touhua, ja hänestä oli kiva yhdistää tapahtumiin uskonasioiden yhteinen pohdinta ja liikunnan ilo.

VAIKUTTAJAKSI Suutari ryhtyi edellisten seurakuntavaalien jälkeen, kun häntä kysyttiin kasvatuksen ja nuorten aikuisten vaikuttajaryhmään. Nyt hän kuuluu Kouvolan seurakuntien nuorten

vaikuttajaryhmään, johon myös Kuitunen liittyi keväällä isoskoulutuksen yhteydessä.

– Koen vaikuttamisen nuorten asioihin tärkeäksi. Löytää nuorille paikka mihin mennä ja missä jokainen voi olla oma itsensä. Tämä tuntuu niin omalta kuin vain voi.

Suutarin sydäntä lähellä ovat perusasiat, joihin kuuluu hyvä Raamatun opetus ja uskon asioiden esillä pitäminen.

– Seurakunta on yhteinen ja teemme työtä yhteiseksi hyväksi. Tarvitsemme nuorille helposti lähestyttäviä erilaisia tapahtumia, joissa he viihtyvät.

Vaikuttajaryhmä, johon on tavoitteena kaksi nuorta jokaisesta seurakunnasta, hakee kaksikon mielestä vielä muotoaan. Työkaluna toimii

WhatsApp-ryhmä, jonka kautta voi heittää, työstää ja jalostaa ideoita. Säännöllisiä kokoontumisia ei ole, etäpalavereita on silloin tällöin.

– Ryhmässä on potentiaalia, mukaan kaivataan enemmän aktiivisia nuoria. Koko yhtymän alueelle suunniteltu laaja nuorten leiri ja iso nuortenilta ovat esimerkkejä työstämme, kaksikko toteaa.

” **Mukaan kaivataan enemmän aktiivisia nuoria.**

Kirkollinen lainsäädäntö edellyttää, että nuorten asioille tulee olla oma vaikuttajaryhmä, joka ottaa nopeasti kantaa päätöksentekoon nuorisovaikutusten osalta. Tär-

keintä on kuitenkin nuorten etu ja kuulla sitä, mitä nuoret ajattelevat.

SEURAKUNTAVAALIT ovat pian käsillä. Kun isä on ollut mukana seurakunnan päätöksenteossa, ehdokkuus kiinnostaa Suutaria, mutta yrittäjyyden tuomat realiteetit puhuvat osin vastaan.

– On asioita, joiden haluaisin menevän eri tavalla. Olen huolissani kirkon maallistumisesta. Konkretia kiinnostaa, byrokratia kyllästyttää.

16-vuotiaat voivat äänestää marraskuun vaaleissa, Kuitunen täyttää rajapyykin lokakuussa eli hän on äänioikeutettu.

– Pohdin äänestämistä, enkä sulje pois ehdokkaana olemista myöhemmissä vaaleissa, kun olen täyttänyt 18 vuotta.

Vaikuttajaryhmän työkaluna toimii WhatsApp-ryhmä, jossa voi työstää ja jalostaa ideoita.

Aika asettua ehdolle

Seurakuntavaaleissa tarvitaan ehdolle kaikenikäisiä seurakuntalaisia eri puolilta Kouvola.

SEURAKUNTAVAALIEN ehdokasasettelu on käynnissä 15. syyskuuta saakka. Ehdolle asettuvan on oltava seurakunnan konfirmoitu jäsen ja täytettävä 18 vuotta viimeistään vaalipäivänä 15. marraskuuta. Ehdokas ei voi olla oman seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranhaltija tai työntekijä. Ehdokkaiksi

kaivataan kaikenikäisiä, eri tavoin ajattelevia seurakuntalaisia eri puolilta Kouvola. Vaaleissa asetutaan ehdolle valitsijayhdistyksen kautta. Jos haluaa perustaa oman valitsijayhdistyksen, sitä varten tarvitaan 10 seurakunnan jäsentä.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja liitteineen on toimitettava

15.9. kello 16 mennessä Kouvolan seurakunnan seurakuntatoimistoon, Savonkatu 40 (avoinna ma-pe klo 9-15 ja 15.9. klo 9-16) tai Kuusankosken seurakuntakeskukseen, Maunukselantie 3, 3. krs., hallintosihteeri Virpi Myllyharjulle, (paikalla 15.9. kello 9-16).

Ennakoäänestys on tiistaista lauantaihin 3.-7.11. ja varsinainen vaalipäivä on 15.11. Seurakuntavaaleissa valitaan uuden Kouvolan seurakunnan luottamushenkilöt. He päättävät muun muassa siitä mihin

seurakunnan varoja käytetään. Lue lisää: kouvolanseurakunnat.fi/seurakuntavaalit

Risteys

**Uskottu
Toivottu
Rakastettu
Seurakuntavaalit
15.11.2026**

Ajankohtaiset

Muistimessu Valkealassa

MUISTIMESSU järjestetään Valkealan kirkossa ma 21.9. klo 13. Messussa huomioidaan selkeys ja lauletaan tuttuja virsiä. Ehtoollisen saa halutesaan omalle istumapaikalle. Messun aiheena on Jumala muistaa nimeni. Saarnaamassa sairaalapappi **Kari Niemelä** ja liturgina kirkkoherra **Satu Leino**. Kahvitarjoilu. Mukana Kouvolan seudun Muisti ry:n asiantuntijoita.

Herrakammari 30 vuotta

HERRAKAMMARIN 30-vuotisjuhla järjestetään Kouvolan seurakuntakeskuksen Maria-salissa sunnuntai-aiemmin 27.9. Messu alkaa klo 10 Kouvolan Keskuskirkossa.

Kastepäivä 11.10. Myllykoskella

ALLE rippikouluikäisille tarkoitettu matalan kynnyksen Kastepäivä järjestetään Myllykosken kirkossa su 11.10. klo 14-16. Kastettavaksi voi tulla koko Kouvolan alueelta. Ilmoittautumiset 1.10. mennessä: toimitusvaraukset ma-pe klo 9-11, 040 522 0672. Lisätiedot: kouvolan-seurakunnat.fi/kastepaiva.

Rippikouluun 2027

ENSI KESÄN rippikouluun voi ilmoittautua 10.9.-6.10. osoitteessa: kouvolanseurakunnat.fi/rippikouluun. Rippikouulaisten kastepäivä järjestetään 21.11. klo 15-17 Kouvolan seurakuntakeskuksessa.

Hääparien juhla

HOPEA-, kulta- ja timanttihääparien juhlaa vietetään Puhjonrannassa su 15.11. klo 13-15. Luvassa ohjelmaa, ruokailu ja kakkukahvit. Ilmoittautuminen 4.11. mennessä arkisin klo 8-15: 0400 651 657.

Perheneuvonnan 50-vuotisjuhla

KOUVOLAN perheneuvonta juhlii 50-vuotista taivaltaan ti 13.10. klo 18-19.30 Kouvolan srk-keskuksen Maria-salissa. Luvassa **Sakari Viinikaisen** juhlaluento perhetyöstä Kouvolassa, **Antero Rossin** perheneuvonnan historiikki ja perheneuvonnan työntekijöiden lauluryhmä Panksistersin esitys. Tapahtumaan voi puukeutua 70-luvun tyyliin. 60:lle ensimmäiselle tarjolla kahvit ja lämmin voileipä klo 17-18.

Ystäviä lähellä ja kaukana

SAIMME ystävyysseurakuntavieraita kesän aikana Unkarin Bakonycernyestä. Valkealassa on vaalittu ystävyksiä jo vuosikymmenten ajan. Edellisestä vierailusta on vierähtänyt tosin jo tovi.

Yhteisen kielen puuttuminen kuulostaa pahemmalta kuin mitä se koettuna on. Me osasimme paremmin englantia, he puolestaan olivat kunnostautuneet saksan kielessä. Kohtaamisemme oli kielten suloista sekamelskaa, ripauksella suomea, unkaria ja kaikkea käsiliikehdintää. Tulimme aivan taatusti riittävästi ymmärretyiksi – puolin ja toisin. Meillä kun oli paljon hyvää tahtoa toisiamme kohtaan. Tähän on lisättävä, että työtovereideni yhteistyö ja niin ikään hyvä tahto vierailun onnistumista ja toisiamme kohtaan, oli erityisen liikuttavaa.

Maailmassa, jossa vastakkainasettelut tuntuvat helposti kasvavan, ystävyys on peräti hengellinen voimavara.

Maailmassa, jossa vastakkainasettelut tuntuvat helposti kasvavan, ystävyys on peräti hengellinen voimavara. Se rakentaa siltoja sinne, missä muuten olisi etäisyyttä. Ystävyys muistuttaa, että emme ole yksin, emme seurakuntina emmekä ihmisinä. Ystävyys sisältää vastavuoroisuutta. Ystävä ei ole vain avun vastaanottaja tai antaja. Ystävä on sellainen, jonka kanssa kuljetaan rinnakkain. Ystävät oppivat toisiltaan ja jakavat asioita toisilleen. Usein huomaamme, että saamme enemmän kuin annamme. Ystävänsä usko, rohkeus, sitkeys tai ilo voi vahvistaa myös omaa hengellistä elämää.

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Minä kutsun teitä ystäviksi.” Nuo sanat kertovat jotakin olennaista kristillisestä uskosta. Jumala ei halua jäädä ihmiselle kaukaiseksi. Hän kutsuu yhteyteen. Jumalan rakkaus synnyttää myös yhteyttä ihmisten välille. Siitä kumpuaa kristillinen ystävyys – halu kulkea rinnalla, kantaa toisen kuormia ja iloita toisen iloitessa.

Hyvän juuret kasvavat yhteisessä uskossa, rukouksessa ja halussa oppia tuntemaan toinen toisemme.

Kouvolan alueilla me puhumme samaa kieltä. Paikallisia murrevivahde-eroja toki on, mutta ymmärrämme silti toisiamme. Ainakin kielellisesti. Tänä syksynä rakennamme yhdessä uutta. Vuoden alussa seurakuntien alueet muodostavat yhden joukkueen, kuten tuleva yhteinen kirkkoherramme **Kimmo Ylikangas** sanoo. Nyt, jos koskaan, on tuhannen taalan paikka muodostaa ennennäkemättömän hyvää Kouvolan seurakunnan tarinaa. Unelmanani on, että tulevaisuudessa ainakin Suomen rajojen sisällä, mielellään muuallakin, seurakuntamme tunnettaisiin positiivisesta, selkeästä ydinsanomasta ja ystävyystä pursuavista seurakuntalaisista työntekijöineen. Jokaisella rakentajalla – niin työntekijällä, luottamushenkilöllä kuin seurakuntalaisellakin – on avaimet tähän.

Nimet ja rakennukset eivät ole seurakunnan keskiössä. Hyvän Jumalan ohjauksessa saamme parhaimmillaan todistaa sellaista ystävyystä, joka rakentuu ihmisten välisistä hyväntahtoisista kohtaamisista. Hyvän juuret kasvavat yhteisessä uskossa, rukouksessa ja halussa oppia tuntemaan toinen toisemme. Se toimii kansainvälisten ystävyysseurakuntien välillä. Eikö siis myös täällä lähempänä.

Satu Leino
kirkkoherra
Valkealan seurakunta

Ruoka yhdistää ihmiset

• TEKSTI JA KUVA MARTTI KIVISTÖ

Ystävänsä kammarin keittolounaan jälkeen Kouvolan seurakuntakeskuksella jaetaan koulujen hävikkiruokaa kotiin viemiseksi.

– **POIKKEAN LOUNAALLE** torstaisin, koska ruokaillessa ja tuttuja tavatessa tunnelma Ystävänsä kammarissa on aivan erityinen, joukkoa yhdistävä, perustelee kuusankoskelainen **Pekka Hakulinen** saapumistaan höyryävän keittolautasen takaa.

Muutoin Hakulinen luontoihmissen viihtyy metsässä mustikoita ja kantarelleja poimien sekä seurakunnan retkille osallistuen. Kirkkomessut hän sunnuntaisin tapaa katsoa televisiosta, mutta uuden päivän hän avaa poikkeuksetta kädet ristien ja Päivän tunnussanaa silmäillen.

YSTÄVÄNSÄ KAMMARIN vastuuhenkilö, diakoni **Raisa Hautala** toteaa, että parasta diakonian keittolounaalla on yhteisöllisyys, ihmiset ystäväystyivät ja saavat seuraa. Se voittaa yksin olemisen.

Hansakeskuksen Pointin jälkeen toiminta alkoi Maria-salissa syksyllä 2023. Mukaan liitettiin 2024 tammikuussa ruokailu, johon osallistujien määrä on vaihdellut 70–90 välillä. Vapaaehtoisia on ollut hyvin tarjolla. Neljän toista hengen joukosta aina osa on elämäntilanteen mukaan palvelemassa.

Ruokailun ja kahvittelun jälkeen on vuorossa hartaus ja ohjelmahetki tietoisuuteen. Tällä kertaa kanttori **Mari Lehtinen** laulattaa.

Vapaaehtoisena jakelupöydän takana hääriivälle **Kaija Heleniuk-selle** ”torstai ei olisi mitään ilman

palveluhetkeä”.

– Jäin liikealalla vietetyn 40 työvuoden jälkeen eläkkeelle. Tykkään ihmisistä, joten kotiin en halunnut jäädä. Ruokailijoista löytyy uusia ystäviä, joita kadullakin moikataan ja kysellään kuulumisia. Itselläni on myös monia puhelinystäviä, jotka saavat soittaa, olipa kyseessä hyvä tai huono asia. Uskon, että nykyinen lounaspaikan sijainti vaikuttaa kasvaviin kävijämääriin.

” **Diakonian tärkein tehtävä on vastata hätään.**

KUN VAJAAT SATAKUNTA lounaslaute on palautunut pöydiltä jakelukärryihin, kohta ovet kolisevat ja paikalle pyyhkivät vapaaehtoiset tuomaan koulujen ylijäämruokaa. Vastuuhenkilö diakoni **Oskari Lehikoinen** voi iltapäivällä kirjata syyskauden avaustapahtumasta dokumentteihin kaksitoista ruuan noutajaa, annoksia jonkin verran enemmän. Suurimmat käyttäjäryhmät olivat nytkin ensisijaisesti erisyistä työelämän ulkopuolelle jääneet sekä eläkeläiset. Syksy näyttää, miten luvut kasvavat.

Jakelun vapaaehtoisista **Hanna Sarlo** huikkasi keittiön ovella odottavansa ”ihmisten kohtaamista ja ystävyyskokemusta”. Ensiker-talainen **Heidi Niemelä** puolestaan arvosti ”kaiken sujuvuutta”.

Lehikoinen tietää, että kauppo-

jen puolella on ponnisteltu viime vuosina punaliputetun hävikkiruuan supistumisen puolesta. Samaan aikaan avun tarpeen määrä on monesti päinvastainen. Viime keväänä jaettavaa ruokaa saatiin Kouvolaassa yhdeltä koululta. Silloin hakijoita oli parisenkymmentä. Nyt mukana on kaksi koulua, joten syksy näyttää tulevan kehityksen. Lehikoinen haluaa kiittää Kouvolan Kipinä ry:tä ruokien kuljetuksesta ja yhteistyöstä.

– Diakonian tärkein tehtävä on vastata hätään. Ruuan ohella tarjoamme myös keskusteluapua, kotikäyntejä, tapaamisia toimistolla, taloudellista avustusta sekä ohjausta ja neuvontaa.

NIMETTÖMÄNÄ PYSYTTÄVÄ hävikkiruuan hakija kiitteli vuolaasti Kouvolan toimintaa todeten, että tietyssä elämänvaiheessa jakopiste oli ainoa ruuan lähde. Rahat tarvittiin parin kuukauden ajan tärkeiden laskujen maksuun. Lisäplussa irtosi siitä, että kouluruoka on valmistettu niin, että se sisältää riittävästi kasviksia, lihaa ja hiilihydraatteja. Nyt jaossa oli kalastajanpyörköitä ja tillikermaviilikastiketta, perunamuusia ja porkkanaraastetta.

Tiedot seurakuntien ruokailuista ja ruokajakelusta löytyvät sivulta 6.

Kuusankoskelaiselle Pekka Hakuliselle tärkein anti diakonialounaalla on yhteisöllisyys ja tuttuja kasvojen näkeminen.

Hautajaisperinteet ovat muuttuneet

• TEKSTI TIINA MYÖHÄNEN • KUVAT VIESTINNÄN ARKISTO

Vuosien saatossa vainajien tuhkaus on yleistynyt ja suuret kukkalaitteet ovat vaihtuneet yksittäisiin ruusuihin.

VIIMEVUONNA Kouvolan seurakunnissa saateltiin haudan lepoon 1055 vainajaa. Vuosien saatossa tuhkaus on yleistynyt ja arkkuhautausten määrä on vähentynyt.

Kouvolan seurakuntayhtymän hautaus- ja puistopalveluissa yli-puutarhurina työskentelevä **Janne Saarinen** kertoo, että aloittaessaan työt Kuusankoskella 30 vuotta sitten tuhkahautauksia oli noin viisi prosenttia kaikista hautauksista. Nyt vastaava luku on lähes 80 prosenttia.

Kouvolassa maan poveen laskettiin 262 vainajaa arkussa viime vuoden aikana, ja tuhkahautauksia oli 790, joista hautausmaiden muistolehtoihin haudattiin 219 vainajaa. Muistolehdossa on yhteismuistomerkki, johon kiinnitetään muistolehdosta viimeisen lepopaikkansa saaneiden vainajien nimilaatat.

Kouvolan hautausmailta löytyy myös muualle haudattujen muistelu- paikkoja, sankarihautausmaita, karjalaisten muistomerkkejä, va-

kaumuksensa puolesta kaatuneiden muistomerkkejä sekä tyhjän sylin muistopaikka heille, jotka ovat menettäneet lapsensa tai eivät ole koskaan saaneet lasta.

” Saattoväki on vähentynyt ja kukkien kanssa ollaan maltillisempia.

HAUTAUSPERINTEET ovat muuttuneet vuosien varrella. Aiemmin hautajaiset ovat olleet keskimäärin suurempia, saattoväkeä on ollut enemmän ja hautakumpareet on vuorattu runsailla kukkalaitteilla.

Nyt saattoväki on vähentynyt ja kukkien kanssa ollaan maltillisempia.

Saarinen kertoo, että siunaustilaisuudessa voi esimerkiksi olla hiekka-astia, johon saattovieraat voivat käydä laittamassa kynttilän palamaan. Eräissä hautajaisissa saattoväki kirjoitti viimeiset muistot sanat vainajalle vaalean arkun kanteen.

– Nykyään on usein myös niin, että lähiomaiset hankkivat siunaustilaisuuteen ison maljakon ruusuja, ja jokainen hautajaisvieras vie siitä yhden ruusun haudalle ja lukee värssyn. Saattoväen ei silloin tarvitse erikseen hankkia kukkalaitteita.

Kukkalaitteiden vaihtaminen yksittäisiin kukkiin on monelle ekologinen tai taloudellinen valinta.

LÄHEISEN KUOLEMA tuo mukanaan paljon kuluja. Hautajaisten järjestämisessä kustannuksia syntyy esimerkiksi vainajan kuljettamisesta, arkun tai/ja uurnan hankinnasta, hautakivestä, hautapaikasta sekä

muistotilaisuuden tilavuokrasta ja tarjoiluista. Hautajaisten hintalappu nousee helposti tuhansiin euroihin.

” Hautajaisten hintalappu nousee helposti tuhansiin euroihin.

Tilannetta ei helpota se, että viime vuonna seurakuntien hautaus-toimen hintoja oli korotettava. Korotuksen taustalla on kirkon lakisääteinen tehtävä ylläpitää hautausmaita ja huolehtia hautaus-toimen palveluista. Näiden tehtävien hoitamista varten valtio on maksanut valtionavustusta, josta valtio päättyi viime vuoden budjetista leikkaamaan 19,6 miljoonaa euroa.

Seurakunnat eivät myöskään voi käyttää kirkollisverovaroja hautaus-toimen kustannuksiin, sillä kirkkolaki sallii verotulojen käyttämisen vain varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin, ei valtion lailla velvoittamiin tehtäviin.

Kuoleman puutarhat ovat elämää varten

HAUTAUSMAALLA ihminen kohtaa jotakin, mitä arjessa on helppo väistää. Pitkät hautakivirivit, sammaleen peittämät nimet ja hiljaiset käytävät muistuttavat, että elämä on rajallista. Samalla ne kertovat, ettei kuolema tee ihmisestä merkityksetöntä.

Hautausmaat ovat syntyneet käytännöllisestä tarpeesta. Vainajat on saatettava paikkaan, jossa heidät voidaan jättää lepoon arvokkaasti ja turvallisesti. Silti hautausmaa ei ole vain järjestelmä, jolla yhteiskunta huolehtii kuolleistaan. Se on paljon enemmän.

Suomessa hautausmaat ovat suurelta osin seurakuntien ylläpitämiä ja siksi myös pyhiä paikkoja. Kristillinen perinne on antanut niil-

le syvän hengellisen merkityksen: vainaja lepää siunatussa maassa ylösnousemuksen toivossa. Samalla hautausmaiden hiljaisuus puhuttelee myös niitä, jotka sanoittavat pyhän toisin.

Hautausmaa on surun paikka, mutta ei vain surun. Kynttilä haudalla, kukat muistokivellä ja polku vanhalle sukuhaudalle ovat eleitä, joilla rakkaus etsii muotoa vielä kuolemankin jälkeen. Haudan äärellä luopuminen saa paikan, nimen ja suunnan.

Kaikille omaisten haudat eivät ole lähellä. Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkit ja muualle haudattujen muistopaikat kertovat kaipuusta, jota välimatka ei sammuta. Ne antavat mahdollisuuden

pysähtyä, muistaa ja kuulua johonkin, vaikka varsinainen hauta olisi kaukana.

Hautausmaa on samalla yksityinen ja yhteinen. Se on paikka henkilökohtaiselle ikävälle, mutta myös kansakunnan ja paikkakunnan muistille. Sankarihaudat, yhteismuistomerkit ja vanhat hautakivet kertovat, millaisista ihmisistä, vaiheista ja arvoista yhteinen historiamme rakentuu.

Siksi hautausmaiden hoitaminen ei ole vain käytännön työtä. Se on sivistyksen merkki. Kun hautaa hoidetaan ja muistomerkkiä vaalitaan, samalla tunnustetaan, että myös menneet sukupolvet kuuluvat meihin. Ihmisarvo ei pääty kuolemaan eikä muisto katoa, vaikka henki-

lökohtaiset muistajat vähitellen poistuvat.

Viime vuosina on alettu nähdä yhä selvemmin myös hautausmaiden ympäristömerkitys. Ne ovat usein taajamien kauneimpia viheralueita: puiden, pensaiden, lintujen ja hyönteisten elinpaikkoja. Kuoleman puutarhoissa on paljon elämää.

Ehkä juuri siksi hautausmaat ovat niin tärkeitä. Ne pakottavat meidät katsomaan elämää kokonaisena: syntymää ja kuolemaa, iloa ja surua, historiaa ja toivoa. Ne muistuttavat, että emme elä vain itseämme varten emmekä ole irrallisia niistä, jotka ovat kulkeneet ennen meitä.

Hautausmaa ei ole vain kuolleita varten. Se on ennen kaikkea eläviä varten: lohdutukseksi sureville,

muistutukseksi kiireisille, historiaksi paikkakunnalle ja toivon merkiksi uskonyhteisölle. Siksi kuoleman puutarha on lopulta myös elämän puutarha.

Seppo Häkkinen
emerituspiispa, teologian tohtori

Avoimet ruokailut ja ruoka-apu

ANJALANKOSKI

Perjantaipuuro Myllykosken kirkolla, **parillisen viikon perjantaina 4.9.–11.12. klo 10–12.** Kaikille avoin ja maksuton. Lahjoituksia otetaan vastaan.

Keskiviikkokeitto 23.9., 21.10. ja 18.11. klo 11–12, Myllykosken Triadi. Vapaaehtoinen maksu, aikuiset 5 €. **Keittoateria 29.9., 27.11. ja 24.11. klo 11.30–12.30** Anjalan seurakuntatalossa. Hävikkiruokajakelusta voi kysyä diakoniatyöntekijältä p. 040 765 4159.

ELIMÄKI

Avoim hävikkiruokajakelu to 3.9. klo 13.30–14 Elimäen seurakunnan alueella asuville Elimäen seurakuntakeskuksen kerhoaulassa, jatkuen joka torstai koulujen toiminta-aikoina. Hävikkiruokajakelusta Koriolla voi kysyä Marja Rintaselta p. 040 5673 589. **Avoim ruokailu** Korian kirkolla **to 3.9., 1.10., 29.10 ja 26.11. klo 11.15–12.30.** Aikuiset 5 € ja lapset 2 €. **Avoim ruokailu** Elimäen seurakuntakeskuksessa **to 10.9., 8.10. ja 5.11. klo 11.15–12.30.** Aikuiset 5 € ja lapset 2 €. **Avoim aamupala ja tavaravaihtopäivä la 12.9. klo 9–11** Elimäen srk-keskuksen kulmakamarissa. **Avoim aamupala la 10.10. ja 21.11. klo 9–10.30** Elimäen srk-keskuksen kulmakamarissa.

KUUSANKOSKI

Avoim keittolounas Kuusankosken seurakuntakeskuksessa **joka toinen torstai 3.9. alkaen klo 11–12.** Aikuiset 7 €, lapset 3 €. Käteinen, korttimaksu tai MobilePay. Sis. keiton, ruokajuoman, leivän, kahvit ja kahvileivän. **Puuroa ja pullakahvit,** leppoisa yhdessäoloa Voikkaan kirkolla **ti 22.9., 20.10. ja 17.11. klo 13–14.30.** Diakonityöntekijä paikalla.

Adobe Stock

KOUVOLA

Diakonian keittolounas torstaisin klo 11 Kouvolan seurakuntakeskuksessa, hinta 5 €, sisältää keiton, ruokajuoman, leivän, kahvit ja kahvileivän. Käteinen tai MobilePay. Klo 12 hartaus ja ohjelmaa. **Koulujen ylijäämäruokajakelu torstaisin klo 13.15** Kouvolan seurakuntakeskuksessa, sisäänkäynti Hovioikeudenkatu 8. Ota noutoruokaa varten oma astia mukaan. Yhteistyössä Kouvolan Kipinä ry.

VALKEALA

Diakonian ruokajako Valkealan alueella asuville diakonia-toimiston ovella (Kalevantie 12 G) **tiistaisin ja torstaisin klo 14.** Ei ennakkovarauksia, jos hakijoita on enemmän kuin jaettavaa, kassit arvotaan. Taloudellisen avun ajanvaraus torstaisin klo 10–14 p. 040 673 5699.

Hopea-, kulta- ja timanttihääparien juhla
Su 15.11. klo 13-15 Puhjonrannassa
Ohjelmaa, ruokailu ja kakkukahvit
Ilmoittautumiset 4.11. mennessä
arkisin klo 8-15, p. 0400 651 657
Kaikkille Kouvolan asukkaille!

Poimintoja seurakuntien tapahtumista

ANJALANKOSKI

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.9. klo 10 Myllykosken kirkon 90-vuotisjuhlames-su Myllykosken kirkossa. Kirkkokahvit, historianäyttely, lapsille puuhaa pihalla, partiolaiset myyvät makkaraa, puun istutus pihalle. Juhlaan voi pukeutua 1930-luvun tyyliin. **Su 27.9. klo 16** Olkkarimessu Myllykosken kirkossa. Vauvakirkkoon kutsutaan viime vuoden aikana kastetut lapset perheineen. Messun jälkeen kahvi-/mehutarjoilu.

SANA JA RUKOUS

Sanan ja rukouksen -illat Myllykosken kirkossa. **Su 13.9. klo 18** Musiikissa Timo Nyman. **Su 25.10. klo 18** Musiikissa Eliisa Pokki ja Myllykosken kirkkokuoro. **Su 15.11. klo 18** Sanan ja sakramentin -ilta Ummeljoen kyläkirkossa. Maarit Kenttälä. Pekka Haaja ja Roni Leppä.

JUHLAKONSERTTI

Su 6.9. klo 18 Myllykosken kirkkokuoron 90-vuotisjuhlakonsertti Myllykosken kirkossa.

ISIEN JA LASTEN ILTA

Ti 13.10. klo 17-19 Myllykosken Triadissa. Yhteistä tekemistä ja iltapalaa isille ja lapsille. Maksuton.

PERHEKERHO

Ma 19.10. klo 9-12 Syysloman perhekerho Anjalan seurakuntatalolla. Muskarituokio, soppatarjoilu. Maksuton.

KIITOSJUHLA

Su 22.11. klo 16 Myllykosken Triadissa. Kiitetään Anjalankosken seurakunnan yhteisistä vuosista, muistellaan menneitä ja suunnataan katse tulevaan. Musiikkia, tarjoilua ja mukavaa ohjelmaa kaikenikäisille.

ELIMÄKI

KUOROT

Keskiviikkoinen klo 17-18.30 Keskeneräiset Korian kirkossa. **Keskiviikkoinen klo 17.30-19.15** Kirkkokuoro Elimäen srk-keskuksen isossa salissa.

PERHEIDEN RASTIPOLUT

Hautausmaiden rastipolut ovat vapaasti kierrettävissä **28.10.-23.11.** Elimäen hautausmaalla ja **30.10.-25.11.** Korian hautausmaalla.

KIRKKOMUSKARIT

Parillisten viikkojen to alkaen 3.9. klo 9.30-11 Korian kirkon kerhotilassa. Kahvia ja leikkiä. Muskari klo 10.30. **Parittomien viikkojen to alkaen 10.9. klo 9.30-11** Elimäen srk-keskuksen kahvipirtissä. Kahvia ja leikkiä. Muskari klo 10.30.

HAUTAJAISTYÖPAJAT

Ma 14.9. klo 18-19.30 Elimäen siunauskappelilla ja **ke 14.9. klo 18-19.30** Korian siunauskappelilla. Perennojen käyttö haudoilla. Voit tuoda pistokkaita. Iltahartaus kappelissa. **To 17.9. klo 18-19.30** Korian srk-talolla teemalla hautajaiskulttuuri ja hautaan siunaaminen. Mikä olisi itselle tärkeä virsi omiin hautajaisiin?

KIITOSJUHLA

Ke 11.11. klo 17 Elimäen kirkossa. Kiitetään Elimäen seurakunnan yhteisistä vuosista, muistellaan menneitä ja suunnataan katse tulevaan.

KOUVOLA

SPECIAL-MESSUT

Su 20.9., 4.10., 18.10., 1.11. ja 15.11. klo 17 Kouvolan srk-keskuksen Maria-salissa. Tarjoilut klo 16.15. Vaihtuvat puhujat. Lapsille oma Junnu-Special.

KOUVOLA RUKOILEE -ILTA

To 10.9., 8.10., 12.11. klo 18 Kouvolan srk-keskuksen Maria-salissa. Yhteiskristillisessä illassa rukousta, puhetta, musiikkia, kahvit klo 17.30, vapaaehtoinen kahviraha. Kaikki tervetulleita!

NAISILLE

La 19.9. klo 9 Naisten aamukahvit Maria-salissa. Pirjo Kuronen: Vanhasta uutta. Lasse Karppele: Aikamatka 1500-luvulle. Muotinäytös: Fidasta löytynyttä. Hartaus Sirpa Kelkka. Kahvit klo 8.45. **La 3.10. klo 10-15** Naisten päivä Maria-salissa. Elina Salminen: Runoja naisen arjesta. Maarit Rätty: Nainen Jumalan sydämellä. Lounas ja täyte-kakkukahvit. Vapaaehtoinen lounasmaksu 10 euroa. **La 14.11. klo 9** Naisten aamukahvit Maria-salissa. Luovuus lahjana ja voimana, taiteilija Alexandra Frosterus-Sältinin tarina. Päivi Sipponen, tarina ja Eija Murto, kuvat. Kirkkokuoro. Hartaus Riitta Huovila. Kahvit klo 8.45.

MIESTEN SAUNAILLAT

Keskiviikkoinen 9.9., 14.10., 11.11. ja 9.12. klo 16.30-20 Puhjonrannassa. Saunat klo 16.30-18, iltapala klo 18-18.30. Ohjelmaa ja rukous miesten aiheiden puolesta.

NAISTEN SAUNAILTA

Ma 23.11. klo 16.30 Puhjonrannassa. Saunat klo 16.30-18,

iltapala klo 18-18.30, ohjelma 18.30-20. Käsityksiä kristityn naisen ”muotista”.

HILJAISUUDEN RETRIITTI

Pe-su 20.-22.11. Puhjonrannassa. Ohjaajina Kaija-Liisa Lindberg ja Janne Turunen. Hinta 95 € Kouvolan seurakuntayhtymän seurakuntalaisille, muille 115 €. Tiedustelut ja ilm. 2.11. mennessä kaijis.lindberg@evl.fi, 040 849 8877.

LAPSET JA PERHEET

La 10.10. Isovanhempien ja lastenlasten retkipäivä Puhjonrantaan. Ilmoittautuminen 14.-30.9. kouvolanseurakunta.fi/tytotjapojat. **Pe-ma 16.-28.10.** Perheleiri Puhjonrannassa. Ohjelmaa kaikenikäisille. Leirin hinta: aikuiset 45 €, lapset 20 € ja alle 4-v. maksutta. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 14.-18.9. klo 8-15 0400 885524.

GOSPEL-TANSSI

To 10.9. klo 16-17 Kouvolan srk-keskuksen Luukas-salissa. Tanssitaan ja jumpataan gospelmusiikin tahdissa. Rennot vaatteet, sisäjäalkineet ja juomapullo. Lisätietoja Mia Hagman, 050 185 2688.

SPECIAL

Su 6.9. klo 16 Special-piuhla Kouvolan srk-keskuksen Maria-salissa ja sisäpihalla. Hodareita, pannaria, kahvia, mehua ja opetusta. Lapsille pomppulinna ja Junnu-Special. Miesten Bändi. **Ma-la 7.-12.9. klo 8-14** Special-torimissio Kouvolan torikontilla. Sunnuntai Special-tiimiläiset sekä Kouvolan Kohtaamispaikan vapaaehtoiset ja pastorit kohtaamassa kansaa. Huom. to 10.9. myös iltatori klo 15-19.

GAALA-ILTA

Su 22.11. klo 17 Keskuskirkossa Kouvolan seurakunnan päättäjäiset. Muistellaan menneitä, iloitaan toisitamme ja Jumalan lahjoista Kouvolan seurakunnalle ja sen ihmisille. Saadaan päättäjäisarvosanat ja lähdetään ilolla kohti tulevaa. Pikkupurtavaa illan päätteeksi.

KUUSANKOSKI

YKSI PYSYY -ILTA

Pe 18.9., 16.10., 13.11. klo 18 Yksi pysyy – musiikillinen ilta Jumalan kanssa Voikkaan kirkossa. Ehtoollinen. Kesäsoittajat & co.

SANAN JA RUKOUKSEN ILLAT

To klo 18 Kuusankosken vanhalla srk-talolla, klo 17.30 Kahvi- ja teetarjoilu. **3.9.** Satu Leino **1.10.** Juha Tanska ja Hiljaisuuden ystävät ry. **5.11.** Markus Ek, Kansan Raamattuseura.

KUOROT

Kuorot aloittavat:

Ke 2.9. klo 17.30 Kirkkokuoro vanhan srk-talon salissa. Tiedustelut Ville Perkkiö, 040 5238287

Pe 4.9. klo 15.30 Lapsikuoro srk-keskuksen salissa. Tiedustelut Henna Nieminen, 040 6706053

Ti 8.9. klo 17 Gospelkuoro vanhan srk-talon salissa. Tiedustelut Henna Nieminen, 040 6706053

PROJEKTIKUORO

Yhteisesiintymisen gospel-laulaja Everett W. Millerin kanssa Kuusankosken kirkossa **pe 9.10. klo 19**. Harjoitukset Gospelkuoron kanssa **ti 22.9., 29.9. ja 6.10. klo 17.30-19** Kuusankosken vanhan srk-talon salissa. Workshop Everettin johdolla ennen konserttia **pe 9.10. klo 16.30**. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: henna.s.nieminen@evl.fi, 040 670 6053.

MUSIIKKI

Pe 18.9. klo 18 Kanttorit estradilla – Thank you for the music! Kuusankosken kirkossa. Liput 10 €.

La 19.9. klo 17 Kouvolan seudun rauhanyhdistyksen lauluilta Kuusankosken kirkossa.

Su 4.10. klo 18 Sonus-kuoron konsertti Kuusankosken kirkossa.

Pe 9.10. klo 19 Gospel-laulaja Everett W. Millerin gospel-konsertti Kuusankosken kirkossa. Liput 10 €.

SAUNAILTA

Ti 15.9. klo 17-19.30 Pytynlahden saunailta. Saunat klo 17-19, puuro klo 18, kahvit klo 18.30 ja hartaus klo 19. Maksuton linja-autokuljetus: klo 16.15 Voikkaan linja-autoasema, klo 16.30 Kuusankosken kirkko. Paluu klo 19.30.

PERHEIDEN PUUHAILTA

Ke 25.11. klo 17 Kuusankosken srk-keskuksen salissa. Askartelua, pelejä yms.

MIELIPAIKKA-RYHMÄ

Ma 21.9., 19.10., 19.11 klo

12.30-14 Kerho mielenterveyskuntoutujille Kuusankosken vanhan srk-talon kahviossa. Keskustelua, hartaus, kahvit ja yhdessäoloa. Ei ennakoilmoittautumista.

JUTTUPARKKI

Ti 15.9. alkaen klo 11-13 Kuusankosken srk-talossa aikuisten avoin kokoontumispaikka.

NAISTEN VAPAAILTA

Ti 27.10. klo 17 Kuusankosken srk-keskuksen salissa. Kahvit klo 17, ohjelma 17.30. Yksilö- ja pariterapeutti, kouluttaja, kirjailija Päivi Niemi: Lupa surra – Kun elämä ei mennyt niin kuin toivoin. Musiikissa Gospelkuoro.

JUHLAJUMALANPALVELUS

Su 29.11. klo 10 Kuusankosken seurakunnan juhla- ja jumalanpalvelus Kuusankosken kirkossa, jonka jälkeen juhlahahvit Kuusankosken srk-keskuksessa. Samalla muistelemme Kuusankosken seurakunnan menneitä vaiheita ja käymme kohti tulevaa turvallisesti mielin.

JAALA**JUMALANPALVELUKSET**

Su 25.10. klo 10 Syntymäpäivämessu Jaalan kirkossa. Kunniavieraina tänä vuonna 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä suurempaa ikälukua täyttävät. Kirkkokahvit.

Su 8.11. klo 10 Hiljaisen rukouksen messu Jaalan kirkossa. Kakkukahvit isänpäivän kunniaksi.

Jumalanpalvelukset Jaalan kirkossa sunnuntaisin klo 10. Nähtävissä myös Jaalan kappeliseurakunnan YouTube-kanavalla.

KONSERTTI

Su 20.9. klo 17 Suomalaisia sävelkuvia -konsertti Jaalan kirkossa. Nox cantores -kuoro. Vapaa pääsy.

VALKEALA**JUMALANPALVELUKSET**

Su 25.10. klo 10 Tuohikotin kirkon 100-vuotisjuhlames-su. Kahvit ja juhla.

LÄHELLÄ JEEUSTA -ILLAT

Su 13.9., 11.10. ja 8.11. klo 17 Valkealan srk-keskuksen yläsalissa. Yhteislaulua, rukousta, kohtaamisia iltapalan äärellä.

ADVENTTILEIRI KOULULAISILLE

Pe-la 27.-28.11. Aholan vierastalossa Anttilan kylässä. Leirimaksu 20 €. Ilm. 20.11. mennessä minna.nikki@evl.fi tai 0400 936 252.

LASTEN KERHOT

Ma ja ke klo 9.30-12 päiväkerho 2-5-vuotiaille Niinirannassa. **Maanantaisin klo 13.30-15.30** kokki-/taidekerho eskareille ja pikku koululaisille Niinirannassa.

Torstaisin klo 9.30-11 muskari-perhekerho Niinirannassa.

Perjantaisin klo 9.30-11.30 "Puuro"-perhekerho Niinirannassa. Ruoka 2€/aikuinen.

PERHEILTA

To 3.9., 8.10. ja 12.11. klo 16-18 Niinirannassa. Ruoka 2 €/aikuinen.

KIITTÄEN UUTTA KOHTI

Ma 14.12. Klo 18 Valkealan kirkossa. Kiitetään Valkealan seurakunnan yhteisistä vuosista ja suunnataan katse tulevaan. Seurakunnan työntekijät lukevat jouluevankeliumin. Jouluisia musiikkia, glögitarjoilu.

Seurakunnan entiset työntekijät kokoontuvat Elimäellä

ELIMÄEN SEURAKUNNAN entisten ja nykyisten työntekijöiden sekä seurakuntalaisten tapaaminen järjestetään sunnuntaina **25. lokakuuta**. Tapahtuma alkaa Elimäen kirkossa kaikille avoimella messulla klo 10, jonka jälkeen kirkkoväki pääsee kirkkokahveille ja vaihtamaan kuulumisia Elimäen seurakuntakeskukseen. Kahvitelujen jälkeen seurakunnan entiset työntekijät voivat kokoontua vielä yhteiselle aterialle, johon pyydetään ilmoittautumaan 15.10. mennessä Elimäen kirkkoherra Kirsi Hämäläiselle 040 565 0892 tai rovasti Päivi Sipposelle 040 701 3381. Ilmoitathan samalla mahdolliset erityisruokavaliot ja allergiat.

YHTEISET**LAPSET JA PERHEET**

Tutustu seurakuntien lasten kerhotoimintaan ja muuhun ohjelmaan: kouvolanseurakunnat.fi/lapset.

SEURAKUNNAT MUKANA TAPAHTUMISSA

Pe 11.9. klo 9-15 Viranomaiset Manskilla. Seurakuntien esittelypiste sijaitsee Normalin edessä.

Ti 6.10. klo 10-14 Senioreiden Suhinat Kouvolan kaupungintalolla. Seurakuntien esittelypiste sinisellä matolla 2. kerroksessa.

Esittelypisteillä on tavattavissa kirkon työntekijöitä. Kerromme seurakuntayhtymän ja seurakuntien palveluista, syystoiminnasta, vapaaehtoistehtävistä, tulevasta seurakuntamuutoksesta sekä syksyn seurakuntavaaleista. Tervetuloa juttelemaan!

KUULON JA NÄÖN PÄIVÄ

Ke 23.9. Klo 10-14 Kouvolan srk-keskuksen Maria-salissa. Seurakuntien viittomakielisen työn esittelyä sekä apuvälineiden, digituen ja kuulolähipalvelun esittelyä ja tietoisuutta. Järj. Kouvolan ev.lut. seurakunnat, Suomen Kuurosokeat ry, Näkövammaisten Liitto, Päijät-Hämeen Näkövammaiset, Kouvolan Kuulo ry ja Kuulokset ry.

KYNTTILÄTAPAHTUMA

La 21.11. klo 17-19 Kynttilä-tapahtuma itsemurhan uhrien muistoksi Sarkolan srk-talolla. Sytytämme kynttilät itsemurhan uhrien muistolle, jonka jälkeen hartaushetki, kahvit ja mahdollisuus keskusteluun. Järjestäjinä Kouvolan seurakunnat ja Surunauha ry.

Lisää tapahtumia verkossa: kouvolanseurakunnat.fi

Ida Elina esiintyy Kirkkomusiikkiviikolla

KUUSANKOSKEN kirkossa soivat monipuoliset konsertit jo 26. kerran, kun Kirkkomusiikkiviikko tuo ainutlaatuisen kattauksen esiintyjiä paikalle 9.-15. marraskuuta. Viikon aikana kuullaan jälleen kansainvälisesti arvostettuja artisteja, kuten erikoisvalmisteisen kanteleen kanssa esiintyvää laulaja-lauluntekijä, kanteletaiteilija **Ida Elinaa** tiistai-iltana sekä konserttipianisti **Jouni Someroa** torstai-iltana.

IDA ELINAN lyhytelokuva Under the Northern Skies on saavuttanut laajaa kansainvälistä huomiota ja voittanut useita palkintoja, kuten Best Narrative Short Film (New York Independent Cinema Awards) ja Best Musical/Dance Film (LA Film & Documentary Awards).

KUUSANKOSKEN Kirkkomusiikkiviikolla kuullaan lisäksi ainakin Urkuduo **Irina Lampénia** & **Jaana Jokimiestä**, Pohjois-

Kymen musiikkiopiston soittajia sekä juhliitaan yhteislaulujen saattelemana uutta virsikirjaa, joka täyttää 40 vuotta. Laulattamassa on Kouvolan seurakuntien kantoreita sekä Sonus-kuoro.

Lue lisää ohjelmasta: www.kouvolanseurakunnat.fi/kirkkomusiikkiviikko.

Ihmisten kohtaamista omissa ympyröissään

• TEKSTI JA KUVA VESA VAINIO

Oppilaitospappi Marja Juntuselle voi puhua vapaasti tuntemuksiaan. Esille nousevat mielen haasteet, ihmissuhteet, opintojen edistyminen ja työssä jaksaminen.

SYKSY on koulujen ja oppilaitosten työn käynnistymisen aikaa. **Marja Juntunen** odottaa tulevia kohtaamisia innolla, vaikka tietty asia on viime vuosina oleellisesti muuttunut.

– Kiva olisi nähdä ihmisiä kasvo-

”**Luon ilmapiiriin, missä voi puhua vapaasti opiskelusta, elämästä ja ihan mistä hyvänsä.**

Juntunen toimii oppilaitospappina Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa (XAMK), LUT-yliopistossa ja Edukossa. Työkenttänä hänellä on kuusi kampusta ja yli 10 rakennusta, opiskelijoiden lisäksi hän pitää huolta myös henkilökunnasta. Vaan mitä hän oikein tekee.

– Kohtaan ihmisiä heidän omissa ympyröissään. Luon ilmapiiriin, missä voi puhua vapaasti opiskelusta, elämästä ja ihan mistä hyvänsä. En pelkää enkä sulje pois mitään aihetta.

Puhumisesta puheen ollen, Juntusella itsellään on puhumisen lahja. Hänen tapansa tehdä työtä on kulkea käytävillä, huoneissa, ruokalassa taukutiloissa; siellä missä ihmiset ovat, ja antautua juttusille. Millaiset aiheet nousevat kohtaamisissa esille.

– Opiskelujen edistyminen, mielen haasteet, ihmissuhteet, työssä jaksaminen eli elämän koko kirjo.

Pidämme yhteyttä, sovimme tapaamisia; joskus useita ja pitkiäkin jaksoja. Sosiaalisen median kanavat ovat myös mahdollisuus kasvokkain näkemisen sijaan.

JUNTUNEN opiskeli Joensuussa teologian maisteriksi, hänellä on myös ratkaisukeskeisen lyhytterapian koulutus. Siitä on tukea keskusteluissa, joissa hän näkee lisäksi yhden merkittävän edun.

– En tee kirjauksia, mikä poistaa jännitystä kohtaamisista. Voimme puhua vapaasti mistä tahansa ja ihan mitä vaan.

Yksin ei oppilaitospapin tarvitse työtään tehdä. Tukena hänellä ovat oppilaitosten omat hyvinvointiasiantuntijat, kuten kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat ja muu henkilökunta.

– Yksi oppilaitospapin tärkeä tehtävä on luoda verkostoja eri toimijoiden kesken ja yhdistää tekijöitä toisiinsa. Eri tahojen on tällöin myös helpompaa ohjata henkilö toiselle auttajalle.

”**Tämä työ on pitkä tie, joka hahmottuu hitaasti matkan varrella.**

POHJOIS-SAVOSTA kotoisin oleva Juntunen kallistui nuorena tieteen puolelle ja häntä kiinnosti tutkia erilaisia uskontoja. Papin työssä Pohjois-Karjalassa ja Lapissa hän näki erilaisia seurakuntia ja tehtäviä.

Oppilaitospappi Marja Juntunen kohtaa opiskelijoita Kouvolan kampuksilla.

Terapeuttinen työskentely ja työ opiskelijoiden kesellä on Juntuselle luontevaa. Niinpä hän siirtyi Turkuun oppilaitospapin sijaiseksi, ja bongasi siellä Kouvolaan avautuneen paikan.

– Kun oli kyse uudesta tehtävästä, sain luoda sen sisältöä ilman ole-massa olevia paineita. Tämä työ on pitkä tie, joka hahmottuu hitaasti matkan varrella.

Opiskelijoille Juntusen työ on arvokasta erityisesti sisällöltään, mutta myös kustannuksiltaan, sillä se on heille maksutonta. Oppilaitospapin virka on päättymässä tämän vuoden lopussa, mutta moni seikka puoltaa sen jatkamista.

Edukon ja XAMKin henkilöstölle tehdystä kyselystä tuli vahvaa tukea. Matalan kynnyksen kes-

kusteluapu, tuki opiskelijoille ja henkilöstölle, yhteisöllisyyden vahvistaminen, turvallisuuden tunteen lisääminen, inhimillisyys ja läsnäolo arjessa; siinä usein toistuneita vastauksia. Juntusesta henkilönä pidetään niin ikään paljon.

– Sain tosi hyvää palautetta siitä, että olen, tulen ja menen sekä teen yhteistyötä ammattitaidolla, lämmöllä ja aidosti. On tärkeää saada palautetta omasta työstään.

”**Ollaan yhdessä ja kasvokkain, sitä me kaikki tarvitsemme.**

ALKANUT lukuvuosi tuo Juntuselle tullessaan muun muassa paljon yh-

teisiä kohtaamisia: kaikkien oppilaitosten yhteinen Amazing Kouvola, Edukon aloitustapahtuma EdukoFest, opiskelijoiden ja aikuisten retriitit sekä kampus- ja haalaritapahtumat. Keskusteluissa on ollut myös kaikkien uskontojen yhteinen ekumeeninen rauhanrukous.

– Ollaan yhdessä ja kasvokkain, sitä me kaikki tarvitsemme.

Kun Juntunen kulkee pappina eri oppilaitosyhteisöjen kesellä, hengellisyys ja ihmisten omat vaakaumat nousevat luontevasti keskusteluun.

Seuraava lehti ilmestyy 25.11.